

Sygn. akt I ACz 468/13

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym :

Przewodniczący:	SSA Anna Gawelko
------------------------	-------------------------

po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **M. P.**

przeciwko **S. P.**

o zapłatę

na skutek zażalenia **powoda**

od postanowienia Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 14 maja 2013r., sygn. akt I C 832/12

p o s t a n a w i a:

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że ustanowić dla powoda M. P. pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata, którego wyznaczy Okręgowa Rada Adwokacka w R..

UZASDNIE NIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek powoda o ustanowienie dla niego adwokata z urzędu na podstawie art. 117 § 2 k.p.c.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał, iż ustanowienie dla strony adwokata z urzędu możliwe jest wyłącznie w przypadku gdy strona nie może samodzielnie ponieść kosztów wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru oraz gdy udział adwokata w sprawie jest potrzebny. Przesłanki te muszą być spełnione łącznie, zaś brak jednej z nich czyni wniosek bezzasadnym.

Oceniając sytuację majątkową powoda pod kątem możliwości poniesienia przez niego kosztów wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru, Sąd Okręgowy uznał, iż jest on w stanie je ponieść. Powód bowiem uzyskuje stały dochód w postaci renty, ma oszczędności, a koszty bieżącego jego utrzymania ponoszone są przez rodziców.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powód domagał się jego zmiany i uwzględnienia jego wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu podnosząc, że na skutek wypadku samochodowego doznanego w 2008r. stał się osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym. W toku postępowania likwidacyjnego na skutek zawartej ugody otrzymał kwotę 400.000 zł tytułem odszkodowania. Kwota ta była przeznaczona na leczenie powoda i jego rehabilitację. Jednakże pozwana pobrała w całości tą kwotę, a na jego wezwanie oddała mu tylko 100.000 zł. Sąd Okręgowy, pomimo jego wniosku nie zwolnił go od opłaty sądowej od pozwu i musiał zapłacić kwotę 10.000 zł, co stanowiło dla niego duży wydatek wobec ponoszonych stale kosztów leczenia. Po wypadku przeszedł szereg operacji, jego stan zdrowia wymaga stałego leczenia, licznych konsultacji i wizyt lekarskich, a przede wszystkim rehabilitacji. Ma wyznaczone terminy kolejnych operacji.

Skutkiem wypadku są także problemy z pamięcią i mową, co utrudni mu samodzielne prowadzenie niniejszego procesu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Zażalenie powoda zasługuje na uwzględnienie.

O ustanowieniu wykwalifikowanego pełnomocnika rozstrzyga potrzeba jego udziału w sprawie (art. 117 § 5 k.p.c) i możliwość pokrycia jego wynagrodzenia przez stronę. Strona nie zwolniona przez sąd od kosztów sądowych, a domagająca się ustanowienia pełnomocnika z urzędu zobowiązana jest wykazać, że nie może ona bez uszczerbku dla utrzymania swojego i rodziny, ponieść kosztów wynagrodzenia pełnomocnika. W tym celu strona obowiązana jest we wniosku zawrzeć osobiste oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, natomiast rzeczą Sądu jest uznanie oświadczenia strony, o którym mowa w art. 117 § 2 k.p.c., za dostateczne do ustanowienia wykwalifikowanego pełnomocnika z urzędu (por. postanowienie SN z dnia 21 czerwca 1967 r., II CZ 44/67, Lex, nr 6184).

Sąd Okręgowy odniósł się jedynie do jednej z dwóch ww. przesłanek, a mianowicie możliwości pokrycia wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru przez samą stronę. Po analizie przedstawionego przez powoda oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku i dochodach Sąd uznał, że powód nie wykazał, że nie może ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego siebie kosztów wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika. Sąd Okręgowy ustalił bowiem, że powód posiada oszczędności, uzyskuje stały dochód (rentę) oraz pozostaje na utrzymaniu rodziców.

Z powyższą oceną nie sposób się zgodzić.

Z akt sprawy wynika, iż powód na skutek wypadku samochodowego z dnia 18 kwietnia 2008r. doznał wielonarządowego urazu, licznych złamań, stłuczeń narządów wewnętrznych. Jego stan zdrowia wymagał hospitalizacji, licznych operacji i zabiegów medycznych. Kwestią odszkodowania zajmowała się jego żona, której udzielił on pełnomocnictwa. W toku postępowania likwidacyjnego, na skutek zawartej ugody w dniu 14 kwietnia 2010r. została przelana na konto pozwanej kwota 400.000 zł tytułem odszkodowania.

Obecnie powód mieszka u rodziców, którzy sprawują nad nim bezpośrednią i stałą opiekę. Powód jest stałym pacjentem poradni neurologicznej, logopedycznej, psychologicznej i ortopedycznej. Zaliczony został do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ma problemy z mową, z pamięcią. Jego stan zdrowia wymaga rehabilitacji.

Pozwana przelała na rachunek bankowy powoda kwotę 106.588 zł w dniu 25 sierpnia 2011r.

Z kwoty tej powód ponosił i w dalszym ciągu ponosi koszty własnego leczenia, rehabilitacji, utrzymania. Ma zaplanowane kolejne terminy operacji. Jego stan zdrowia wymaga kontynuowania leczenia i rehabilitacji.

Biorąc pod uwagę, iż postępowanie likwidacyjne zakończyło się ugodą i wypłatą określonej kwoty tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania, a leczenie powoda trwa nieprzerwanie od 5 lat i w dalszym ciągu jest kontynuowane, co związane jest z ponoszeniem środków finansowych, to nie można oczekiwać, że część otrzymanej od ubezpieczyciela kwoty, powód przeznaczy na pokrycie wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru. Stan zdrowia powoda nie jest stały i wymaga zabezpieczenia finansowego na kontynuowanie leczenia i rehabilitacji.

W sytuacji, w ocenie Sądu Apelacyjnego spełniona została przesłanka, o której mowa jest w art. 117 § 2 k.p.c.

Ponadto drugą przesłanką uwzględnienia wniosku o przyznanie pomocy prawnej z urzędu jest zgodnie z art. 117 § 5 k.p.c. zaistnienie potrzeby udziału profesjonalnego pełnomocnika w postępowaniu.

Oceny, czy taka potrzeba zachodzi Sąd dokonuje biorąc pod uwagę zarówno przymioty osobiste strony, a szczególnie jej nieporadność w formułowaniu żądań i przedstawianiu okoliczności faktycznych sprawy, jak i charakter samej sprawy,

jej ewentualne zawiłości i konieczność prowadzenia wielowątkowego postępowania dowodowego oraz rozważenia skomplikowanych zagadnień prawnych.

Niewątpliwe stan zdrowia powoda uniemożliwia mu czynny udział w sprawie, a dotychczasowe pisma procesowe powoda sporządzane były przy pomocy osób trzecich. Okoliczności faktyczne wskazane w pozwie jak i w odpowiedzi na pozew wskazują, że niniejsza sprawa, jako sprawa o zapłatę związana będzie z przeprowadzeniem wielowątkowego postępowania dowodowego i aktywnym udziałem stron w procesie. Sprawy o zapłatę dotyczą sfery majątkowej stron, przez co ich przebieg niejednokrotnie jest skomplikowany, wielowątkowy, wymagający wiedzy fachowej.

Z tych też względów Sąd Apelacyjny uznał, że zachodzą uzasadnione podstawy, by w niniejszej sprawie powód mógł korzystać z pomocy profesjonalnego pełnomocnika na koszt Skarbu Państwa, co skutkowało koniecznością zmiany zaskarżonego postanowienia i orzeczeniem, jak w sentencji postanowienia na podstawie art. 386 § 1 k.p.c w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.